

D-8

Gelişmekte Olan 8 ülke

Hazırlayan: Dilara Sülün

İzmir Ticaret Odası

Kuruluşu

D-8, ya da İngilizce uzun adıyla *Developing Eight* (gelişmekte olan sekiz ülke), 8 üye ülkeden oluşan uluslararası bir kuruluştur.

15 Haziran 1997 yılında İstanbul'da yapılan Devlet ve Hükümet başkanları zirvesinde D-8'in kuruluşu resmen ilan edilmiştir (İstanbul Deklarasyonu). Refahiyol Hükümeti Başbakanı Necmettin Erbakan önderliğinde bir araya gelerek oluşturulan bir organizasyondur.

Üye Ülkeler: Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya'dır.

D-8'in Kuruluş Amacı

D-8 kuruluş amacı, geniş bir nüfus ve coğrafi alanı temsil eden 8 ülke arasında ticaret ilişkilerinde yeni fırsatlar yaratmak, uluslararası düzeyde karar alma sürecine katılımı artırmak; daha iyi hayat şartları sağlamak, somut ortak projeler ile ekonomik işbirliğini geliştirmek ve gelişmekte olan ülkelerin dünya ekonomisindeki durumlarını güçlendirmektir.

D-8 içinde yer alan ülkeler aynı zamanda İslam İşbirliği Örgütü'nün de üyeleridir.

D-8 üyeleri, doğal kaynakları, kalabalık nüfusları ve potansiyel pazarlarından ötürü kendi bölgelerinde önemli konum arz etmektedirler.

Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da düzenlenen 6. D-8 Zirvesinde, D-8 daimi Sekreteryası'nın İstanbul'da olmasına karar verilmiştir.

Bu karar 20 Şubat 2009 tarihinde imzalanan anlaşma ile resmîyet kazanmıştır.

Bayrak

D-8'lerin bayrağında yer alan 6 tane yıldız D-8'lerin temel ilkelerini sembolize etmektedir. D-8'lerin bayrağında 6 temel ilkeyi sembolize eden altı yıldızın anlamları şunlardır.

1. Savaş değil, barış,
2. Çatışma değil, diyalog,
3. Çifte standart değil, adalet,
4. Üstünlük değil, eşitlik
5. Sömürü değil, adil düzen,
6. Baskı ve tahakküm değil, insan hakları hürriyet ve demokrasi.

İşbirliği Alanları, Faaliyet ve Projeler

D8 amaçlarına ulaşmak için çeşitli alanlarda oluşturulan çalışma grupları faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu kapsamda düzenli toplantılarla sürdürülen ve kamu ve özel sektör temsilcilerinin katılım sağladığı “D-8 Ülkeleri Sanayi Çalışma Grubu” ve bu çalışma grubuna bağlı “D-8 KOBİ’lerden Sorumlu Devlet Birimleri” çalışmalarına Kosgeb Başkanlığı tarafından katılım sağlanmaktadır.

D-8 kapsamındaki işbirliği, esas itibariyle sektörel bazda yürütülmektedir. Bu kapsamda;

- **Türkiye:** Sanayi, sağlık ve çevre
- **Bangladeş:** Kırsal kalkınma
- **Endonezya:** Yoksullukla mücadele ve insan kaynakları
- **İran:** Bilim ve teknoloji
- **Malezya:** Finans, bankacılık ve özelleştirme
- **Mısır:** Ticaret
- **Nijerya:** Enerji
- **Pakistan:** Tarım ve balıkçılık

alanındaki işbirliği çalışmalarını koordine etmektedir.

Organları

Zirve: Devlet/hükümet başkanlarının iki yılda bir gerçekleştirdikleri toplantılardır. D-8'in en üst düzey karar alma organıdır.

Konsey: Üye ülkelerin Dışişleri Bakanlarının katılımı ile gerçekleştirilen toplantılardır.

Komisyon: Üye ülkelerin kıdemli uzmanlarından oluşan ve eşgüdüm çalışmalarını yürüten kurul toplantılardır.

Genel Sekreterlik: D-8 Grubunun çalışmalarına sekretarya hizmetleri sunan ve üye ülkeler arasındaki iletişimi sağlayan İcra Direktörlüğünü Türkiye tarafından atanan bir büyükelçi (Ayhan Kamel) İstanbul'da bulunan merkezinden yürütmekte idi. 2006 Bali Zirvesinden sonra İcra Direktörlüğünün statüsü Genel Sekreterliğe çevrilerek dönem başkanı Endonezya tarafından atama yapılmıştır. Ardından Genel Sekreterliği Endonezya'dan Dipo Alam (2007-2010), Widi A. Pratikto (2010-2012) yürütmüştür. 1 Ocak 2013 itibariyle İran'dan Seyed Ali Mohammad Mousavi dört yıllık süre için bu görevi devralmıştır.

D-8, kurucu üyelerinin kompozisyonunun da yansıttığı gibi, bölgesel olmaktan çok küresel bir kuruluştur. Üyelik, grubun hedeflerini, ilkelerini benimseyen ve ortak bağları paylaşan diğer gelişmekte olan ülkelere de açıktır.

D-8, üye ülkelerin bölgesel ve uluslararası örgütlere üyeliklerinden kaynaklanan ikili ve çok taraflı taahhütleri üzerinde olumsuz etkisi olmayan bir forumdur.

Ekonomi Sırası

D-8 ülkelerinde en sanayileşmiş (gelişmiş) ekonomi Türkiye ekonomisidir.

Türkiye'yi Endonezya izler.

Endonezya'yı da İran, Mısır, Pakistan, Malezya, Nijerya ve Bangladeş izler.

Rakamlarla D-8

Bugüne kadar 8 tane D-8 zirve toplantısı yapılmıştır.

D-8'ler bugüne dek 17 tane Dışişleri Bakanları toplantısı, çok sayıda sektörel bazlı Bakanlar toplantısı, 37 tane Komisyon toplantısı, tarım ve gıda güvenliği, sanayi, enerji, finans, vize uygulanması, salık, bilim ve teknoloji, turizm, ticaret ve taşımacılık alanlarında çok sayıda teknik nitelikli komisyon gerçekleştirmiştir.

Kaynakça:

D-8 Resmi Sitesi: <http://www.developing8.org/>